

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний технічний університет
"Дніпровська політехніка"

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Екологічна економіка»

Ступінь освіти	бакалавр
Освітня програма	281 Публічне управління та адміністрування
Тривалість викладання	4-й семестр (8 чверть)
Заняття:	
лекції:	2 години
лабораторні заняття:	2 години
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <http://do.nmu.org.ua/course>

Кафедра, що викладає Прикладної економіки, підприємництва та публічного управління

Викладач:

Тимошенко Любов Вікторівна
Доцент, канд. екон. наук, доцент

Персональна сторінка

<https://pe.nmu.org.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi/timoshenko/timoshenko.php>

Е-mail:

Tymoshenko.L.V@nmu.one

1. Анотація до курсу

Дисципліна «Екологічна економіка» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок щодо формування такої моделі економічного розвитку країни (регіону), яка приводить до підвищення добробуту людей, економічного зростання й

зміцнення соціальної справедливості за одночасного зниження ризиків для довкілля та дефіциту природних ресурсів.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – оволодіння теоретичними знаннями та набуття практичних вмінь і навичок щодо формування екологічно обґрунтованих пріоритетів соціально-економічного розвитку суспільства та пошук найбільш ефективних шляхів досягнення поставлених цілей.

Завдання курсу:

- ознайомити здобувачів вищої освіти з категоріальною сутністю, основними етапами розвитку та принципами екологічної економіки;
- ознайомити здобувачів вищої освіти з економіко-управлінськими підходами до господарського використання природних ресурсів, сучасними трансформаційними процесами в економіці регіону, країни;
- навчити здобувачів вищої освіти збирати та аналізувати інформацію щодо оцінки сталого розвитку регіонів України;
- навчити застосовувати методи економічної оцінки природних ресурсів;
- вивчити принципи формування, механізми дії, форми еколого-економічних інструментів та вміти визначати еколого-економічні показники;
- навчити здобувачів вищої освіти застосовувати методи оцінки економічного збитку від порушення середовища;
- ознайомити здобувачів вищої освіти з механізмами екологізації економіки та вміти аналізувати прояву ефекту декаплінгу в еколого-економічній діяльності регіону.

3. Результати навчання

Маючи уявлення про категоріальну сутність, основні етапи розвитку та принципи екологічної економіки, економіко-управлінські підходи до господарського використання природних ресурсів, сучасні трансформаційні процеси в економіці регіону і країни, застосовувати методи економічної оцінки природних ресурсів, визначати еколого-економічні показники, застосовувати методи оцінки економічного збитку від порушення середовища.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
1 Екологічна економіка: поняття та основні принципи
Взаємозв'язок екології та економіки

Основні етапи розвитку екологічної економіки
Принципи екологічної економіки
2 Економічний розвиток і екологічні чинники
Ретроспективний аналіз господарського використання навколишнього природного середовища
Економіко-теоретичні і управлінські підходи до господарського освоєння природи
Сутність і природа сучасних трансформацій економіки
3 Методи економічної оцінки природних ресурсів
Оцінки ресурсу та оцінки середовища.
Підходи до економічної оцінки природних ресурсів.
Підходи до оцінки змін стану середовища.
4 Природні фактори в системі товарно-грошових відносин.
Економічні властивості природних факторів.
Еколого-економічні показники: оцінки і ставки.
Еколого-економічні інструменти: принципи формування і механізми дії.
Форми еколого-економічних інструментів
5 Оцінка економічного збитку від порушення середовища.
Сутність еколого-економічного збитку.
Вартісний аналіз збитку.
Фактори формування збитку і методи його оцінки.
Облік факторів часу і невизначеності при проведенні еколого-економічних оцінок.
Визначення екологічної ціни товарів і послуг.
Практика реалізації концепції платного природокористування в Україні
6 Механізми екологізації економіки
Відтворювальний механізм екологізації.
Екологізація попиту.
Екологізація виробництва.
Екологізація суспільства і відтворення мотивів екологізації.
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
Визначення розміру екологічного сліду
Оцінювання сталого розвитку регіонів України
Основні підходи до економічної оцінки природних ресурсів
Еколого-економічний інструментарій
Оцінювання еколого-економічних збитків від забруднення довкілля
Аналіз прояву ефекту декаплінгу в еколого-економічній діяльності регіону.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На лекційних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365.

На практичних заняттях необхідні калькулятори.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина		Бонус	Разом
	При своєчасному складанні	При несвоєчасному складанні		
58	40	30	2	100

Практичні роботи приймаються за контрольними запитаннями до кожної з роботи.

Теоретична частина оцінюється за результатами опитування студентів згідно плану теоретичного курсу та самостійної роботи.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку).

Залік відбувається у письмовій формі, білети являють 2 відкритих запитання і задачу. Правильна відповідь на відкрите запитання оцінюється у 30 балів. Відкриті запитання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями.

Задачі наводяться також у системі Microsoft Forms Office 365. Вирішена на папері задача сканується (фотографується) та відсилається на електронну пошту викладача впродовж часу, відведеного на задачу теоретичної частини. Несвоєчасно вислана відповідь враховується такою, що не здана.

Правильно вирішена **задача** оцінюється в 40 балів, причому:

- 40 балів – відповідність еталону, з одиницями виміру;
- 25 балів – відповідність еталону, без одиниць виміру або помилками в розрахунках;

- 15 балів – незначні помилки у формулах, без одиниць виміру;
- 5 балів – присутні суттєві помилки у рішенні;
- 1 бал – наведені формули повністю не відповідають еталону;
- 0 балів – рішення не наведене.

Максимальна кількість балів за залік: 100

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

7.6. Бонуси

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

8 Рекомендовані джерела інформації

1. Бойченко С. Г., Горошкова Л. А., Жарова Л. В., Карамушка В. І., Хлобистов Є. В. Управління сталим розвитком природно-господарських систем. Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. 2018. С.73-85.
2. Гречко Т.К., Лісовський С.А., Романюк С.А. Публічне управління в забезпеченні сталого (збалансованого) розвитку: навчальний посібник. Херсон: Грінь Д.С., 2015. 264 с.
3. Економіка довкілля і природних ресурсів : монографія / Ю.В. Дзяди́кевич та ін. Тернопіль : Астон, 2016. 392 с,
4. Екологічна безпека держави: державно-управлінський вимір: монографія / [кол. авт.]. Харків: Вид-во НУЦЗУ, 2016. 243 с.
5. Жарова Л.В. Сучасні теорії менеджменту і сталий розвиток: точки перетину. Економіка та право. № 2 (50), 2018. С. 132-139.
6. Жарова Л.В., Какутич Є.Ю., Хлобистов Є.В. Екологічне підприємництво та екологізація підприємництва: теорія, організація, управління. За наук. ред. Б.М. Данилишина. Київ-Сімферополь, 2009. 240 с.
7. Мельник Л.Г. Екологічна економіка: підручник. Суми: Університетська книга, 2006. 367 с.
8. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням: навчальний посібник. За заг. ред. проф. Л.Г.Мельника та проф. М.К.Шапочки. Суми: «Університетська книга», 2005. 759 с.
9. Ресурси Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського (www.nbuv.gov.ua).
10. Навчальні посібники, довідники бібліотеки НТУ "ДП".
11. Податковий кодекс України, інші нормативні документи сайту Верховної ради України (<http://rada.gov.ua/>).
12. Матеріали Державного комітету статистики України (www.ukrstat.gov.ua), в тому числі його регіональних відділень.